

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 546/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť D. K. a M. P., zastúpených advokátom JUDr. Gabrielom Almášim, Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Nit'ová 3, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného úradu Senica a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. K. a M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2014 doručená sťažnosť D. K. a M. P. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného úradu Senica.

2. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli: „Právny predchodca sťažovateľov, L. M... podal dňa 30.08.1990 na Mestský národný výbor v S. žiadosť o vrátenie nehnuteľností, ktoré boli jeho rodičom odňaté a taktiež požiadal o vrátenie poľnohospodárskej pôdy, ktorú mu rodičia darovali v roku 1946 a ktorá bola taktiež odobratá bez náhrady. Po upozornení od MNV S., že žiadosť o vrátenie nehnuteľností je nutné adresovať Okresnému národnému výboru, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v S., zaslal L. M. žiadosť na predmetný úrad. Dňa 07.04.1992 si L. M. ako nečlen družstva uplatnil nárok na určenie podielu na majetku družstva. ... Obvodný pozemkový úrad v S. vydal dňa 31.03.2008 rozhodnutie č. j. 123/2008-s96/2008KRA, v ktorom sťažovateľom nepriznal vlastnícke právo k pozemkov nachádzajúcim sa v katastrálnom území S. Sťažovatelia s návrhom na preskúmanie predmetného rozhodnutia obrátili na Krajský súd v Trnave, ktorý predmetné rozhodnutie zrušil rozsudkom zo dňa 10.06.2009, sp. zn.: 32SP/70/2008 a vec vrátil na ďalšie konanie Obvodnému pozemkovému úradu. Pozemkový úrad znova v danej veci konal, a dňa 31.03.2010 vydal rozhodnutie č. j.: 13/2010-S.96/2008/KRA, v ktorom sťažovateľom priznal vlastnícke právo k jednému pozemku, nachádzajúcemu sa v katastrálnom území S. a k ostatným pozemkom, vlastnícke právo ku ktorým si nárokoval v roku 1990 právny predchodca sťažovateľov Obvodný pozemkový úrad vlastnícke právo sťažovateľov nepriznal. Sťažovatelia sa preto znova obrátili na Krajský súd v Trnave, aby preskúmal predmetné rozhodnutie. Krajský súd vydal dňa 09.03.2011 rozsudok sp. zn.: 19Sp/16/2010, v ktorom zrušil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v S. v rozsahu, v ktorom nepriznal sťažovateľom vlastnícke právo k pozemkom. Proti uvedenému rozsudku bolo podané odvolanie na Najvyšší súd SR, ktorý dňa 26.09.2012 vydal uznesenie sp. zn.: 10Sžr/144/2011, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd konal a dňa 30.01.2014 vydal rozsudok sp. zn.: 19Sp/16/2010, ktorým zrušil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v S. v napádanej časti a vec vrátil Okresnému úradu S. na ďalšie konania. Predmetný rozsudok sa stal právoplatným dňa 08.04.2014. Do dnešné dňa nedošlo zo strany Okresného úradu S. k žiadnemu ďalšiemu konaniu v predmetnej veci. Predchádzajúca právna zástupkyňa sťažovateľov písomne urgovala Okresný úrad S. dňa 07.02.2014, aby vo veci rozhodol bez zbytočných prietáhov.“

3. Sťažovatelia v závere formulovali svoj návrh takto: „*Sťažovate[lia] navrhuj[ú], aby Ústavný súd SR na základe uvedených skutočností prikázal Okresnému súdu Bratislava I., aby vo veci vedenej pod sp. zn. 18C/187/2013 konal bez zbytočného odkladu a rozhodol.*“ Zároveň navrhli, aby ústavný súd priznal „*sťažovateľovi 1 primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- Eur a sťažovateľovi 2 primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- Eur...*“ a priznal im náhradu trov konania.

II.

4 . Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

5. V úvode ústavný súd poznamenáva, že sťažnosť neobsahuje zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde. Sťažnosť neobsahuje označenie základného práva alebo slobody, ktoré malo byť porušené. Z obsahu

sťažnosti (nie však z petitu) je možné implicitne vyvodit', že sťažovatelia sa domáhajú ochrany ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ustálil ako referenčnú ústavnú normu čl. 48 ods. 2 ústavy. Ďalej sťažnosť neobsahuje označenie konania pred Okresným úradom Senica, v rámci ktorého má dochádzať k prietahom v správnom konaní. Sťažovatelia síce popísali genézu doterajších rozhodnutí správnych orgánov v ich veci, avšak neoznačili prebiehajúce (neukončené) správne konanie, v ktorom podľa ich vyjadrenia dochádza k prietahom. Na záver ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že nie je možné bez ďalšieho jednoznačne určiť, proti komu (orgánu verejnej moci) sťažnosť smeruje. Petit sťažnosti smeruje proti konaniu pred Okresným súdom Bratislava I (t. j. v petite sťažnosti je ako porušovateľ základného práva označený Okresný súd Bratislava I), avšak z obsahu sťažnosti vyplýva, že táto smeruje výhradne proti Okresnému úradu Senica (Okresný súd Bratislava I vo veciach sťažovateľov ani len nerozhodoval ako príslušný všeobecný súd, príslušným súdom vo veciach sťažovateľov bol Krajský súd v Trnave a Najvyšší súd Slovenskej republiky) a uvedený nedostatok petitu (jednej vety petitu) možno hodnotiť ako *lapsus calami* a ustáliť (opäť však len na základe obsahu sťažnosti a nie priameho bezrozporného označenia) Okresný úrad Senica za domnelého a označeného porušovateľa základných práv sťažovateľov.

6. Uvedené nedostatky sťažnosti by už samy osebe boli dôvodom na odmietnutie sťažnosti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

7. Aj napriek uvedenému však ústavný súd s prihliadnutím na požiadavku materiálneho chápania ochrany základných práv a slobôd pristúpil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti k jej preskúmaniu z pohľadu možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mali za následok jej odmietnutie v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Ústavný súd poznamenáva, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd,

pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

10. S ohľadom na námietky sťažovateľov a predostretý skutkový stav je potrebné ustáliť, ktorý orgán verejnej moci (súdny orgán) je povolaný poskytnúť právnu ochranu sťažovateľom (ich právam) v ich veci.

11. Podľa § 250t ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

12. Konanie pred Okresným úradom Senica, rozhodujúc najmä podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu pozemku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“) a zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pozemkových úpravách“), vo veci sťažovateľov je správnym konaním.

13. Pokiaľ teda všeobecne záväzné právne predpisy upravujú správne konanie, v ktorom správny orgán rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (v tomto prípade postup a rozhodovanie okresného úradu o právach, právom chránených záujmoch alebo

povinnostiach sťažovateľov najmä podľa zákona o pôde a zákona o pozemkových úpravách), a pokiaľ rovnako existuje zákonom upravený účinný právny prostriedok ochrany práv dotknutého subjektu (v tomto prípade sťažovateľov) v prípade nečinnosti príslušného správneho orgánu (v tomto prípade Okresného úradu Senica) v tomto správnom konaní, na podanie ktorého je dotknutý subjekt (v tomto prípade sťažovateľa) aktívne legitimovaný a o ktorom konať a rozhodovať je oprávnený všeobecný súd (vo veci sťažovateľov pôjde o existenciu platného a účinného § 250t a nasl. OSP), sťažovatelia sú povinní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využiť takýto právny prostriedok ochrany ich práv, a teda podať návrh na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t a nasl. OSP pred príslušným všeobecným súdom. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti a k nej pripojených prílohách netvrdili a ani nepreukazovali, že by takýto návrh všeobecnému súdu podali. Je preto nevyhnutné hodnotiť sťažnosť podanú ústavnému súdu ako sťažnosť podanú predčasne a v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako sťažnosť neprípustnú.

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov odmietol v zmysle § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2014